

Posudek vedoucího bakalářské práce

Martin Laloušek, Východočeské uhelné doly (1945-2004). Historie dolů a její prezentace. Hradec Králové, UHK, FF, HÚ 2020, 54 s. + přílohy (24 s.)

Studijní program: B7105 Historické vědy

Studijní obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví

Vedoucí práce: PhDr. Vlastimil Havlík, Ph.D.

Oponent: doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

Obsah a formu bakalářské práce Martina Lalouška jsem měl možnost ovlivňovat, Lalouškovu práci vést, v relativně krátkém období od počátku února do počátku prosince 2020. V rámci něho se mnou student konzultoval obsah práce (ten však posléze redukoval), její Úvod, Rozbor pramenů a literatury (ten jsem autorovi doporučil rozšířit o rozbor dalších titulů literatury, upozornil jsem ho na skutečnost, že kapitola musí mít hodnotící charakter – student však moje doporučení neakceptoval). Dostal jsem možnost seznámit se s druhou kapitolou Z historie těžby uhlí na Trutnovsku (autor bohužel neakceptoval např. můj návrh vymezit oblasti Trutnovska, na nichž se nacházely doly, které se staly součástí Východočeských uhelných dolů – VUD) a s částí šesté kapitoly Prezentace dolů a těžby uhlí v zařízeních muzejního typu na Trutnovsku (po Portál štolý Kateřina v Malých Svatoňovicích). Na konci listopadu 2020 mi M. Laloušek poslal kapitolu třetí, Poválečné období a odsun německých horníků, a kapitolu sedmou - Východočeské doly očima pamětníků. Ty jsem s ním již nekonzultoval.

Téma práce Martina Lalouška je bezpochyby neobyčejně zajímavé a jeho solidní zpracování by bylo (nejenom pro regionální historiografii) značným přínosem. Lalouškova práce však k solidnímu zpracování přispěla pouze okrajově. Studentova práce má vícero nedostatků. Je zatížena množstvím gramatických chyb, stylistických a bohužel i věcných nedostatků, nepřesností v poznámkovém a odkazovém aparátu.

Autor mohl k práci využít větší počet titulů odborné literatury, než ty, které uvádí v Seznamu pramenů a literatury (např. tituly HOLANEC, Josef, *Sborník k dějinám Východočeských uhelných dolů: vydáno ke dni horníků 1970*. Malé Svatoňovice 1970, 325 s.; *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha 2004, 4 sv., VALCHÁŘOVÁ, Vladislava, *Industriální topografie. Královéhradecký kraj. Průmyslová architektura a technické stavby*. Praha 2012, 361 s. nebo řadu článků Václava Jiráska opublikovaných ve vlastivědném sborníku *Rodným krajem* s redakcí v Červeném Kostelci).

Student svoji práci rozčlenil do sedmi kapitol. Čtvrtou kapitolu, Východočeské uhelné doly 1946 – 2004, rozdělil do třech podkapitol.

Některé z kapitol jsem částečně okomentoval již v úvodní části posudku. Druhá kapitola Lalouškovy práce, Z historie těžby uhlí na Trutnovsku, svědčí o tom, že se autor v této, ale i v dalších kapitolách, věnuje (neproporcionálně) zejména těžbě na Žacléřsku. Těžbě na Radvanicku a Svatoňovicku (Rtyňsku) se věnuje v daleko menší míře nebo vůbec. Platí to například hned o následující, třetí kapitole s názvem Poválečné období a odsun německých horníků, v níž navíc postrádám informace k závěrečnému období odsunu německých horníků z Trutnovska (Žacléřska).

První podkapitola čtvrté kapitoly, Východočeské uhelné doly 1946 – 2004, kapitoly, která by měla být nejdůležitější částí práce, je věnována vzniku VUD. Autor v podkapitole vychází z chybně citované práce Růženy Hlušíčkové. Druhá podkapitola patří vývojovému schématu a organizační struktuře VUD, avšak organizační struktura poměrně složité hospodářské organizace zde není odpovídajícím způsobem pojednána. Název třetí podkapitoly, Technické a hospodářské změny jednotlivých revírů Východočeských uhelných dolů, je nesprávný,

zavádějící. Měl být nazván Změny v revírech Východočeských uhelných dolů po roce 1945. Zmíněné změny jsou ovšem v podkapitole zmíněny pouze útržkovitě.

Páté kapitole s názvem Dopady těžby uhlí na život v regionu autor věnoval 1,5 strany. Téma kapitoly by si přitom zasloužilo pojednat nejenom v rovině hospodářské a sociální a v rovině rekultivace krajiny zasažené těžbou, jak je ve velmi stručné podobě nastiňuje autor, ale přinejmenším také v rovině ekologické.

Správný název expozice rtyňského muzea, zmíněné v šesté kapitole Lalouškovy práce, Prezentace dolů a těžby uhlí v zařízeních muzejního typu na Trutnovsku, je „400 let dolování uhlí“ a ne pouze „400 let“. Autor do kapitoly nepřilíš vhodně zařadil oddíl Hornické tradice v česko-polském pohraničí, který je věnován připravovanému společnému, v důsledku „koronavirové krize“ dosud neuskutečněnému výstavnímu projektu žacléřského a polského novorudského muzea.

Sedmá kapitola, Východočeské uhelné doly očima pamětníků, je (zejména v části vzpomínek Miroslava Lalouška) přínosná a nemám k ní žádné výhrady zásadnějšího typu.

Práce obsahuje i další, v posudku nezmíněné, uzuální, části - Závěr a Obrazové přílohy (reprodukce na s. 56 - 60 přílohy považuji za zbytečné). Práci doporučuji, i přes uvedené výhrady, k obhajobě.

Navrhuji hodnocení:

V Předměřicích nad Labem 16. ledna 2021

PhDr. Vlastimil Havlík, Ph.D.